

SÁMEDIGGE SAMETINGET

AVTALE MELLOM BODØ KOMMUNE OG SAMETINGET

Sametinget og Bodø kommune erkjenner at samene er et folk med felles historie, kultur, språk og tradisjoner. Partene erkjenner at Bodø er en kommune med innbyggere fra alle samiske språkområder. Kommunen skal arbeide for styrking og utvikling av samisk språk og kultur. Derfor er et aktivt forhold til den samiske delen av vår arv viktig også for majoritetsbefolkningen.

Partene legger til grunn internasjonale avtaler og forpliktelser om urfolks rettigheter. Avtalen skal fremme, styrke og utvikle god praksis, dialog og samarbeid som ivaretar slike rettigheter.

Likeså konstateres at Bodø har hatt samisk bosetning fra eldre tid og fram til idag, at kommunen i dag har ei voksende samisk befolkning, at kommunen også er vertskapsby for et antall samiske studenter.

Partene erkjenner videre et ansvar for samiske samfunn og samfunnsutvikling i Bodø kommune, at det derfor er et særlig behov for samarbeid mellom partene i saker som berører samiske forhold i kommunen.

Partene vil arbeide aktivt for å fremme likeverd og forhindre negativ diskriminering.

Pkt 1 Avtalens formål

Avtalens formål er å legge forholdene til rette for et varig og forpliktende samarbeid i saker som angår samer og samiske forhold i Bodø kommune. Partene legger til rette for at samene skal kunne revitalisere, bevare og utvikle sitt språk og sin kultur. Bodø kommune erkjenner at det er behov for tilrettelegging slik at den samiske befolkningen i kommunen mottar kommunale tjenester tilpasset sine behov. Partene vil legge til rette for at byens innbyggere inkluderes i formidling av samiske aktiviteter.

Pkt 2 Samarbeidets karakter

Samarbeidet gjennom denne avtalen skjer på frivillig basis mellom to likeverdige parter. Denne avtalen er ikke til hinder for samarbeid som ikke er nevnt i avtalen.

Pkt 3 Kommunale planer

Partene anerkjenner at samene i Bodø, samiske språk og samisk kultur er en ressurs for kommunen. Det bør gjenspeiles i kommunens overordnede planer at den samiske befolkning i Bodø har rett til å ivareta og utvikle sin kultur, sitt språk og sitt samfunnsliv.

Bodø kommune verdsetter samiske kulturminner og kulturmiljø. Disse ivaretas etter plan- og bygningsloven. Samiske kulturminner og kulturmiljø tas aktivt i bruk som ressurser i byutviklingen. Sametinget vil bistå kommunen i dette arbeidet. Samiske interesser og behov skal ivaretas og integreres i alle relevante kommunale planer.

Pkt 4 Informasjon og synliggjøring

Partene har et felles ansvar for at befolkningen i Bodø er orientert om og har kunnskap om samiske forhold.

Kommunen samler informasjon på egne nettsider om samiske barnehagetilbud, om rett til samisk språkopplæring, samiskspråklige tilbud og tolketjenester. Det informeres om stipend og tilskuddsordninger.

Kommunen synliggjør samisk språk og kultur gjennom visuelle uttrykk. Dette kan skje eksempelvis via skilting, kunst, annonsering og lignende.

Sametinget informerer generelt om det samiske gjennom sine egne nettsider og kan på forespørsel orientere kommunen om Sametingets ulike tilskuddsordninger og stipendordninger samt om Sametingets strategiske arbeid for å styrke, utvikle og bevare samiske språk, og om opplæring, kultur og næringsliv.

Pkt 5 Samiske språk og stedsnavn

Partene ser det som viktig å styrke samisk språk i hele kommunen. Dette innebærer opplæring i samisk språk, reell mulighet til bruk av samisk språk og synliggjøring av samisk språk og kultur i hele kommunen.

Samiske barn og unge har krav på opplæringstilbud i samisk språk i grunnskolen. Det vil være viktig å styrke opplæringstilbudet i barnehage og grunnskolen.

For barn og unge som får opplæring i samisk språk i barnehage og grunnskole er språklig støtte i nærmiljøet viktig for språkutviklingen. Språkarenaer er viktige verktøy for å skape møteplasser hvor samisk språk høres, synes og brukes.

Samisk språk- og kulturkompetanse er viktig for å gi kvalifiserte tilbud. Kommunen gir ansatte mulighet til opplæring i samisk språk og kulturforståelse.

Bruk og synliggjøring av samiske stedsnavn er et viktig språk- og kulturfremmende tiltak.

Partene vil samarbeide om å få samiske stedsnavn brukt i offentlig sammenheng i samarbeid med institusjoner, sameforeninger, museer eller forskningsinstitusjoner.

Pkt 6 Barn og unge

Partene er enige om å skape gode oppvekstvilkår for samiske barn og unge, og vil samarbeide om utviklingen av ulike tiltak, prosjekter og aktiviteter der barn og unge er involvert.

Partene ser det som viktig at samiske barn og unge får tilbud om fritidsaktiviteter som ivaretar samiske språk og kulturperspektiv. Partene er enige i at virkemidler som stimulerer til entreprenørskap blant ungdom også inkluderer samiske prosjekter.

Partene ser behovet for at kulturskolen og Den kulturelle skolesekken i kommunen også gir tilbud med samisk innhold.

Bodø kommune holder kontakt med foreninger og organisasjoner for å få innspill om samiske barn og unges utfordringer i byen.

Pkt 7 Barnehager

Tidlig innsats er avgjørende for å styrke samisk språk og kultur. Derfor er tilrettelegging i gode barnehager viktig. Bodø kommune vil fortsatt tilrettelegge for samiske barnehagetilbud generelt og lulesamisk spesielt, og ser det som svært viktig å beholde og videreutvikle det samiske språktilbudet i Jentoftsletta barnehage.

Samiske barnehagetilbud gjøres kjent gjennom målrettet informasjonsarbeid og synliggjøring, blant annet via kommunens hjemmesider.

Ansatte i barnehager tilbys kompetanseheving i samisk språk og kultur, og Bodø kommune arbeider for å rekruttere og beholde samiskspråklig personale.

Sametinget tildeler tilskudd til barnehagene i kommunen etter egne kriterier.

Pkt 8 Opplæring

Bodø kommune tilbyr samisk språkopplæring i grunnskolen etter gjeldende lovverk til samiske elever. Det er ei målsetting å øke andelen elever med samisk språkopplæring. Kommunen skal være aktiv pådriver til å rekruttere nye samisklærere. Bodø kommune vil styrke og utvikle fjernundervisningstilbudet i lulesamisk på grunnskolenivå i samarbeid med Fylkesmannen i Nordland.

Det er ei målsetting at alle grunnskoleelever i Bodø tilegner seg grunnleggende kunnskaper om samiske forhold basert på gjeldende læreplanverk.

Sametinget orienteres årlig om det samiske opplæringstilbudet ved grunnskolene i Bodø kommune.

Sametinget holder en aktiv dialog med Samisk foreldrenettverk innen saker som gjelder samiske barnehager og samiskopplæring i grunnskolen.

Bodø kommune gir etter avtale tilbud om etterutdanning av lærere ved skolene i Bodø kommune innenfor samiske forhold.

Pkt 9 Helse og sosial

Bodø kommune vil tilrettelegge for at samiske brukere får et språklig og kulturelt tilrettelagt tjenestetilbud innenfor omsorgstjenesten, for eksempel ved etablering av sykehjemsplasser der samisk språk og kultur er ivaretatt.

Ved behov tilbys kommunens ansatte opplæring i samisk språk og kulturforståelse, og dets betydning innenfor helse og omsorgstjenester. Sametinget har prosjektmidler som har som mål å øke kunnskapen om samisk språk og kultur i kommunehelsetjenesten.

Bodø kommune bør gjennom Den kulturelle spaserstokken gi et kulturtilbud som også ivaretar samisk kultur.

Pkt 10 Stormen bibliotek

Stormen bibliotek vil ha et godt tilbud til den samiske befolkningen og utvikle stedet til en møteplass for samiske aktiviteter. Det innebærer blant annet innkjøp av ny samisk litteratur og aktiv formidling av samisk kultur. Stormen bibliotek vil også tilby litteratur om samiske forhold. Sametinget arbeider for å stimulere til produksjon av samisk litteratur.

Sametingets bibliotek vil være behjelpelig i arbeidet med å synliggjøre samisk litteratur og kultur på Stormen bibliotek.

Pkt 11 Samisk kulturminner og samisk historie

Partene ser det som viktig å øke kunnskapen om samiske livsformer, historie og samfunn. Bodø kommune legger til rette for formidling og synliggjøring av lokal samisk kulturhistorie. Dette skjer blant annet gjennom bokserien om Bodøs historie og restaurering av bygninger som har bakgrunn i pitesamisk kulturhistorie. Samisk kulturhistorie skal fortsatt ha stor plass innenfor det praktiske bygningsvernarbeidet som Bodø kommune driver i egen regi.

Pkt 12 Samisk kultur

Partene erkjenner at det er viktig å styrke, utvikle og bevare samisk kultur og legge forholdene til rette for samiske kulturtiltak i samarbeid med andre institusjoner/aktører. Samisk kultur er en naturlig del av kulturtilbudet som tilbys gjennom kulturinstitusjoner som kommunen eier eller gir tilskudd til.

Ettersom Bodø er en del av det pitesamiske området på norsk side av riksgrensen, bør det også være naturlig å søke samarbeid med pitesamiske institusjoner i nabokommuner og om nødvendig i naboland, om kulturtiltak som kan gi effekt på tvers av kommunegrenser.

Samisk kulturuke i Bodø er en viktig arena for utvikling og synliggjøring av samisk kultur. Samefolkets dag markeres spesielt i løpet av denne uken.

Bodø kommune vil legge til rette for formidling av samisk kunst, og for synliggjøring av samisk kunst i det offentlige rom.

Pkt 13 Samisk møteplass i Bodø

Stormen bibliotek vil utvikle stedet til en møteplass for samiske aktiviteter. Det vil skje i samarbeid med samiske organisasjoner og institusjoner, samt andre berørte.

Partene er enige i at intensjonen med en samisk møteplass er å synliggjøre og tilgjengeliggjøre samisk språk og kultur, og bidra til økt fokus på dette.

Pkt 14 Oppfølging og rapportering

Partene møtes en gang i året for gjennomgang og oppfølging av avtalen. De ulike fagområdene forutsettes å ha løpende samarbeid om oppfølging av avtalen og avvikler møter ved behov.

Bodø bystyre og Sametinget orienteres om arbeidet med oppfølging av avtalen.

Pkt 15 Gyldighet og endring

Endring av «Avtale om samarbeid mellom Sametinget og Bodø kommune» kan bare foretas av partene i fellesskap.

Hver av partene kan si opp avtalen med minst seks/6 måneders varsel.

Bådådjo/Bodø 8. august 2015

.....
Bådådjo suohkan / Bodø kommune

.....
Sámedigge /Sametinget